

a magyar bíróság működésének megkezdéséig még le nem járt határidő újra kezdődik azon a napon, amelyen a magyar bíróság a működését megkezdi. Az elévülés határidejébe, valamint a jogos érvényesítésére, vagy fenntartására megállapított határidőbe a csehszlovák bíróság működésének megszűnésétől a magyar bíróság működésének megkezdéséig terjedő idő nem számítható be.

A rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult gazdasági cselédek szolgálati viszonyai tárgyában hozott 1938. október 16. napján hatályba lépett 7400/1938. M. E. számú rendelet (B. K. 231. szám). Azt a gazdasági cselédet, aki rendkívüli fegyvergyakorlatra vonul be, gazdája a bevonulás ideje alatt felmondással sem bocsáthatja el.

Annak az éves gazdasági cselédnek, akinek sem élő felesége, sem más eltartottja nincs, bérét (járandóságát) a szegődményes földjárandóság kivételével, a gazda nem tartozik kiszolgáltatni. Annak az éves gazdasági cselédnek, akinek legalább egy eltartottja van, a lakást, a szegődményes fűtőanyagot és földet, a gazda a szerződés értelmében kiszolgáltatni és ha a cselédnek állattartása van, azt a szerződés szerint juttatni köteles.

A fenti járandóságokon felül a szerződés szerint járó pénzbéni és egyéb természetbeni járandóságokból annak az éves gazdasági cselédnek, akinek legalább egy eltartottja van, a járandóság felét, akinek pedig egynél több eltartottja van, a teljes járandóságot köteles a gazda kiszolgáltatni.

A rendelet rendelkezéseinek megszegése vagy kijátszása 8000 pengő pénzbüntetéssel büntetettetik.

Dr. P—ő.

JOGGYAKORLAT.

A judikatura kiemelkedő döntései.

A bírói gyakorlat sokszor ad példát arra a különös véletlenre, amelyet „Duplizität der Erscheinungen“ néven ismerünk. Előző számunk 417. oldalán ismerteti a Kúria egy döntését, amely szerint az *égyüttélés folytatása nem megbocsátás* akkor, ha az többé-kevésbé kényszerűségből, megszokottságból, a tehetetlenségi erő folyományaként, azonban belső elhidegüléssel, mintegy reservatio mentalissal történik. A gyakorlat új, bár az a törvényi rendelkezés, amelyen alapszik, régi. Mindenesetre haladás, midőn a bíróság uniformizálás helyett jobban belemélyed az eset konkrét körülményeibe, viszont nagy óvatosságot igényel a belső, alig kinyilvánult, a perrendszerű bizonyítás sokszor nem elég finom eszközeivel nehezen demonstrálható tények megállapítása. A P. III. 1457/1938. sz. ítélet az ágyinak és asztalnak közösségével szemben nem látja bizonyítottnak, hogy

a férj, aki együtt étkezett feleségével, a vele szomszédos ágyban aludt, bár vele nemileg nem érintkezett, a hűtlen és visszaterő feleséggel az együttélést minden belső együttérzés nélkül, csupán forma szerint vette fel és hogy közölte a visszafogadaskor a feleséggel, hogy őt csak beteg gyermekük érdekében türi meg az iskolai év végéig a lakásban.

Nem helyes az a felfogás, hogy az *erkölcstelen élet megátalkodott folytatása* csak több férfivel folytatott, kirívó és megbotránkoztató szeretkezés esetében állapítható meg, mert a H. T. 80. §-ának c) pontjában körülírt bontóok akkor is fennforog, ha a házasság ugyanazzal a harmadik személlyel lép állandó erkölcstelen kapcsolatba. Az úgynevezett vadházasság akkor esik ide, ha ez a viszony bírói bizonyossággal megállapítható. Ehhez pedig nemcsak az szükséges, hogy az egyszerű együttélés nyerjen bizonyítást, hanem olyan tények is bizonyítandók, amelyek a nemi életre is kiterjedő viszonyra engednek pontos következtetést. Ily tények híján, amidőn csak az nyer megállapítást, hogy az egyik házasság magatartása csak arra alkalmas, hogy a különélés alatt is kötelező hitvesi hűsége iránt alapos gyanút keltsen: nem a 80. §. c), hanem ugyanannak a szakasznak a) pontja forog fenn (P. III. 205/1938.).

*

Igaz ugyan, hogy a H. T. 90. §-a csak a végleges és nem az *ideiglenes nőtartásdíj biztosításáról* beszél, ámde az állandó bírói gyakorlat (P. III. 4578/1921., P. III. 2020/1934.) megengedi az ideiglenes nőtartás biztosítását a magánjog általános szabályai alapján, nevezetesen akkor, ha az időszakonként esedékes követelés veszélyeztetve van, ami rendszerint akkor forog fenn, ha az adós harmadik személlyel összejátszva, a hitelezők elől a kielégítési alapot elvonni igyekszik. A Pk. III. 2865/1938. számú végzéssel elbírált esetben a biztosítást az alsóbíróságok a bontóper alatti ideiglenes intézkedés gyanánt rendelték el azon a címen, hogy a férj nem tiltakozott felesége azon perbeli előadása ellen, hogy házát el akarja adni és a férj hajókormányosi állása sem zárja ki azt, hogy a férj állásáról lemondhat vagy abból elhocsájthatják. A Kúria az adott esetben ezeket a körülményeket nem látta olyanoknak, hogy azok a feleség igényeit veszélyeztethetnék és ezért a feleségnek biztosítás adására irányuló kérelmét elutasította.

A férj jövedelmének a házasság felbontása után bekövetkezett emelkedése nem ad az állandó bírói gyakorlat szerint alapot a *nőtartásdíj felemelésére* akkor, ha a nő jövedelme a H. T. 90. §-ában meghatározott mértéket felemelés nélkül is biztosítja (P. III. 1291/1938.). Ez a jogelv nagyban-egészben öszszevág a H. T. 91. §-ának a) pontjában foglalt rendelkezéssel,

amelyet tehát a bírói gyakorlat nem lát idejét multnak a Pp. 413. §-ának egészen általános jellegű szabályozása dacára sem.

Allandó bírói gyakorlat, hogy amennyiben a házasfelek a házassági együttélést megszakítják, a közös lakásból távozó házafél azokat az *ingókat* viheti magával, amelyek neki a saját vagy a nála levő gyermek szükségleteinek az ellátására nélkülözhetetlenek. Noha ennek a jogszabálynak az a célja, hogy a berendezés együtt maradásával a közös lakás fenntartassék és a házassági együttélés helyreállítását ez is előmozdítsa, még sincs akadálya annak, hogy a házastársak, akár a házassági szerződésben is, másképp rendelkezzenek és ennek a rendelkezésnek még a nőtartásról való előzetes lemondást tiltó jogszabályból vonható analógia sem állhatja útját (P. III. 884/1938.).

A házasfelek még házasságuk megkötése előtt hat évvel megállapodtak abban, hogy későbbi házasságkötésük reményében a házastársi viszonynak megfelelő *szerzeményi közösségre* lépnek. Ennek megfelelően együttesen kezelték és használták fel a külön-külön nevükön álló üzletek jövedelmét. A P. I. 2900/1938. sz. ítélet a közszerzeményi jog szabályai szerint bírálja el a házasfelek házasságkötés előtti vagyonközösségéből származó jogviszonyokat is, mert a felek házasságkötése az addig folytatott közös gazdálkodásukon mitsem változtatott. A közös szerzeményként való elbírálás nem zárható ki a jogviszony erkölcstelen voltára való utalással sem, mert a megállapodás nem erkölcstelen viszony — mint pl. házasságon kívüli együttélés — létesítését vagy fenntartását, hanem közös üzleti tevékenység kifejtését célozta.

*

A közeli rokonok között létesült és extraneusok elől a *kielegítési alapot elvonó jogügylettel* szemben a 758. EH. alapján fennálló vélelem megdöntésére közeli rokon tanuk vallomásai nem szükségkép alkalmasak. A P. V. 980/1938. sz. ítélet e jogelv alapján kötelezte a közeli rokon kölcsönhitelezőt az általa az extraneus hitelező követelésének tudatában szerzett jelzálogjog rangsorának átengedésére; a rokon hitelező követelése az extraneusénál későbbben keletkezett.

*

A P. VII. 2151/1938. sz. ítélet *svájci frank takarékbetétet* avval az értékkel rendel kifizetni, amellyel az elhelyezés idejében birt. Az indokolás szerint a K. T. 326. §-ának második bekezdésében foglalt szabály nem nyerhet alkalmazást akkor, ha a szóbanforgó külföldi pénznem nem a gazdasági élet rendes folyamataiban, hanem gazdasági kényszerűség folytán alkotott törvényes szabályozás folytán tüntet fel értékcsökkenést. Ez tehát a K. T. imént említett rendelkezése alkalmazási körének újabb

megszűkitése. Emellett azonban ez a döntés is megemléskszik az idézett törvényhely megszorító értelmezésének előző közleményeinkben tárgyalt esetéről és azt továbbra is fennállónak minősíti, t. i. hogy a törvény csak a gazdasági élet és forgalom rendes folyamatát és a teljesen jelentéktelen áringadozásokat tartja szem előtt, amelyek egyik félre sem jelentettek számbavehető különbséget. A normálistól eltérő gazdasági helyzet egyik pregnáns esete, midőn az illető külföldi pénznem leértékelése saját hazájabeli törvényes intézkedéssel történik.

A *dollárbetétek* judikaturája változatlan és az egyes esetek nüanszbeli eltérései nem vonják maguk után a döntések különbözőségét. A P. VII. 2223/1938. sz. ítélettel eldöntött esetben a betevő pengőbetétjét 1929-ben alakította át dollárbetété. A Kúria szerint a pénzüintézet felismerhette a a betevőnek azt a szándékát, hogy evvel a művelettel betétjének értékállandságát kívánta biztosítani. Így tehát az átszámítással a dollár nem vált egyuttal kirovó pénznemmé, kirovó pénznem továbbra is a pengő maradt, pusztán ez utóbbi pénznemnek „a betét átalakítása idején fennállott értéke határozatott meg az U. S. A. dollár egyenértékében avégből, hogy a betét értékének állandósága biztosíttassék.” Talán ki lehetett volna ezt akként is fejteni, hogy a dollár ilyenkor nem meghatározza, hanem minimalja a takarékbetét belértékét és a bank kurzusgaranciát ad a betevőnek, t. i. hogy a pengő nem fog jobban romlani, mint a dollár. Hasonló a tényállása a P. VII. 2226/1938. sz. ítéletnek, ahol szintén pengőbetétet alakítottak át dollárbetété. Az indokolás magva ebben az esetben az, hogy a dollár nem bizonyult értékálló pénznemnek és így értékállandságot biztosító szerepének betöltésére a felek akarathatározásán egészen kívül álló okokból alkalmatlanná vált, ami azt vonja maga után, hogy a dollárt mint értékmérőt figyelmen kívül kell hagyni és a betevő követelését az árszínvonal szerint általában változatlan pengőben kifejezett összegében kell fennállónak tekinteni. Érdekes a két döntés konstrukciójának különbözősége: az előző döntés inkább formális kategóriákkal operál, az utóbbi pedig a feltételezés szempontjára helyezi a súlyt. Az utóbbi esetben a pénzüintézet fenntartotta az ő választásától függő effektivitást, t. i. azt, hogy a bank kikötötte, miszerint a fizetést New-Yorkra szóló csekkben vagy kifizetésben teljesítheti. Ez a kikötés azonban a Kúria szerint a betevő követelésének összegét nem érinti, mert a bank ugyan teljesíthet ily módon, de ha ezt teszi is, kötelezettségét csak akkor rója le teljesen, ha teljesítése értékben megfelel a felperes pengőösszegben kifejezett követelésének. Szerintem ez a helyes álláspont, szemben azokkal a korábbi döntésekkel, amelyek effektívitás kikötése esetén hol kizárták a dollárvalorizációt (P. VII. 3787/1937. lapunk ezidei folyamának

96. oldalán), hol pedig az alacsonyabb napi árfolyamot felár alkalmazásával javították fel (az előző számunk 423. oldalán ismertetett P. VII. 2094/1938. sz. döntés, valamint a budapesti kir. törvényszék több határozata).

Az alább ismertetendő esetet úgy lehetne jellemezni, hogy a dollárkérdésben kifejlődött bírói gyakorlat az esetnek tényállásbeli részébe szorult vissza — vagy lehetne jellemezni ezt az esetet akként, hogy az a dollárjudikatura reflexhatásai körébe esik. A közjegyző a hagyatéki eljárás során a kiskorú örökös dollárbetétkönyvét jogfenntartás nélkül napi árfolyamon veszi fel. A jogfenntartás elmulasztása a P. VII. 2099/1938. sz. feloldó végzés szerint az ingyenes joglemondással azonos jelentőségű és így a kiskorúra hátrányos nem lehet. Az alapgondolat talán nem egyezik azzal, amely a 68. JED. meghozatalára vezetett és amely kötelemszüntetőnek nyilvánította a kiskorúság ideje alatt teljesített és jogfenntartás nélkül elfogadott fizetést — az adott esetben mégis helyesnek látszik a döntés, leginkább azért, mivel a dollárbetétek átértékelésére vonatkozó jogszabály az átértékelés mérve szempontjából sokkal határozottabb, mint volt annakidején a valorizációs gyakorlat és így a pénzintézetek sokkal kevésbé esik igazságtalanság, mint annakidején a kiskorú adósán, aki az akkori vitás jogállapot mellett sokkal nagyobb mértékben lehetett tudatában annak, hogy a hitelező által elfogadott teljesítésével az ügy elintézettnek tekinthető.

*

A *baleset* előidőzésében a sérült és az alperes kir. kincstár alkalmazásában álló postaaltiszt egyaránt vétkesek voltak. A P. I. 2727/1938. sz. ítélet a kárt a felek közt egyenlő arányban osztja meg és különösen figyelemmel van a postauzem nagy terjedelmére és a felek vagyoni viszonyai között a felperes hátrányára fennálló nagy különbségre. Pregnánsan emeli ki az indokolás, hogy az alperes kincstárnak a költségvetésében a felperes kártalanítása nem jelenthet számottevő tételt és pedig sem az általános kiadások, sem a postaszolgálattal kapcsolatos kiadások között, amelyekkel szemben egyébként is a postaszolgálattal kapcsolatos jelentős bevételek állanak. Amennyiben a felpereséhez hasonló kártérítési követeléseket az alperes kincstár nagyobb számban lenne kénytelen kielégíteni, úgy, hogy azok együttesen az állami költségvetésben is számottevő összegre emelkednének, ezt a terhet az államnak módjában van a postai szolgálatok díjának a megállapításánál számításba venni és ekként ezeket a szolgálatokat igénybe vevők nagy körére áthárítani; az ilyen módon megosztott terhet pedig kétségtelenül könnyebb elviselni, mintha ezt a károsító esemény által közvetlenül sújtottnak egyedül kellene viselnie. Olyan jogszabály nincs, amely a megbízónak a megbizottja által okozott károkért

tartozó felelősségét a nyereszkesedés céljából alakult, vagy éppen a valósággal hasznot hajtó vállalatok fenntartóira korlátozná és a köztestületeket — aminő az államkincstár — ez alól a felelőség alól mentesítené. Azt a körülményt, hogy az alperesnek bevételeiből számos közérdekű feladat ellátásáról kell gondoskodnia, annak a kérdésnek az elbírálásánál kell figyelembe venni, hogy a megbízottjának vétkes magatartása által harmadik személynek okozott károkért a saját vétkeisége nélkül felelőssé tétele a méltányosságnak megfelel-e vagy sem; ha azonban a méltányosság az említett szempontnak figyelembe vétele mellett is ezt kívánja, akkor a 84. sz. polgári teljes ülési döntvény szabályt az alperes terhére ugyanúgy alkalmazni kell, mint más megbízónak a terhére.

Rendőrtiszt kártérítési felelőssége csak akkor áll meg, ha a kár szabályszerű jogorvoslattal elhárítható nem volt; ha tehát a károsult jogorvoslattal nem élt, kártérítési követelése is elenyészik. Ez a szabály a következő törvényekből és rendeletekből következik: A rendőrség államosítására vonatkozó 5047/1919. M. E. sz. rendelet 1. és 3. §§-ai utalnak az 1881:XXI. t.-c. 43. §-ára, ezek pedig utalnak a közigazgatási tisztviselők felelősségét szabályozó 1870:XLII. és 1876:VI. törvénycikkekre: ezek helyébe ismét az 1886:XXI. t.-c. lépett, amelynek 89. §-a az 1929:XXX. t.-c. 98. §-a szerint ma is hatályban van. A szabályszerű jogorvoslat beadását nem gátolta az, hogy az alperes rendőrtiszt szabályszerű írásbeli határozatot nem hozott, mert ez csak avval a következménnyel járt, hogy a jogorvoslat beadására nyitvaálló határidő a sérelmes intézkedéstől — az adott esetben a felperes korcsmájának bezárásától — volt számítandó (P. VI. 1169/1938.).

A bírói gyakorlat szerint az *örökrészre való kielégítés* jogérvényességéhez még az sem szükséges, hogy a kielégített a kötelesrésznek megfelelő értéket kapjon. A kielégített gyermek ugyanis szülője vagyonából már a szülő életében részesül, még pedig függetlenül azoktól az esélyektől, amelyeknek a szülő vagyona a kielégítéstől a szülő haláláig még ki van téve. A kielégítés megtörténtnek veendő és az annak fejében történt lemondás joghatálya a lemondó ivadékaira akkor is kiterjesztendő, ha a lemondó kielégítésül köteles részénél kevesebbet, de egyébként kielégítésre alkalmas komoly ellenértéket kapott. Ha ellenben valaki anélkül mond le saját személyében az öröklésről, hogy magát kielégítettnek jelenti ki, ez nem jelent többet, hogy ő maga nem kíván örökölni, amikor is kiesése folytán ivadékai lépniének örökösként a helyébe. (P. I. 2701,1938.).

A nem csapán felügyelő, hanem a hagyatéék kezelésével is megbízott *végrendeleti végrehajtó* fel van jogosítva mindazokra

a jogcselekményekre, amelyek a hagyaték állagának megóvása érdekében a hagyaték ellen intézett jogtalan támadások kivédése végett multhatatlanul szükségesek. A vagyonkezelő végrendeleti végrehajtó tehát jogosítva van a végrehajtás megszüntetése, felfüggesztése vagy korlátozása iránti per megindítására. Ha azonban a hagyatékra zárlatot rendeltek el és zárgondnokot neveztek ki, akkor a végrendeleti végrehajtónak ez a joga a zárgondnok működésének ideje alatt szünetel. (P. V. 458/1938.).

*

Az a *váltó*, amely a *vételárkövetelés biztosítására adatott*, fedezi a K. T. 351. §-a értelmében teljesített ú. n. fedezeti eladás után kiegyenlítetlenül fennmaradt vételárkövetelést is. A fedezeti eladás ugyanis nem érinti az adás-vételi szerződés érvényét és mindössze azt jelenti, hogy az eladó az árú átvételében késedelmes vevővel szemben ilymódon teljesíti a szerződést. A vételárkülönbözet címén érvényesített igény tehát nem kártérítési követelésnek, hanem a szerződéses vételár egy részére irányuló követelésnek tekintendő. (P. VII. 2566/1938.).

*

Ha a biztosító társaság az 1937. április 13-án elkövetett betörés után a kárt csak ugyanazon év június 26-án becsülteti meg, amikor a károsult már megindította a pert: a károsult nem köteles alkalmazkodni azokhoz a kötvényfeltételekhez, amelyek a becslés el nem fogadása esetében *szakbizottsági eljárást* írnak elő és nem köteles szakértőjét megnevezni, hanem ilyenkor a kár összegének megállapítása a perben történik meg (P. VII. 1912/1928.).

*

A m. kir. Kúria már kimondotta volt (P. IV. 6038/1937.), hogy a *versenytárs* csak olyan módon *ellenőrizheti* versenytársának üzleti cselekményeit, amely a jóhiszeműségnek és a tisztességnek megfelel: ha tehát valaki személyesen vagy meghatalmazottja útján végbevitt eljárással szándékosan önmaga idézi elő azt, hogy jóhiszemű versenytársa az üzleti verseny terén törvénybe ütköző cselekményt kövessen el (*beugratás*), ez az ellenőrzésnek a jóhiszeműség és a tisztesség által megvont határát nyilván túllépi s ezért nem adhat jogot arra, hogy felperes egyedül az ilyként elkövetett cselekmény alapján versenytársával szemben keresettel azokat a jogkövetkezményeket érvényesítse, amelyek egyébként az ilyen cselekményekhez fűződnek. Különösen áll ez akkor, ha a konkurens kereskedőnek próbavásárlóként eljáró megbizottja különböző valótlan ürügyekre való hivatkozással hosszas vitatkozás és alkudozás után ért el

csekély összegű árengedményt és ténykedései az átlagos vevők szokásos vásárlási módjától eltérő, az elérendő engedmény okát és célját szándékosan és tervszerűen előre a felperes érdekeinek megfelelő világításba helyező olyan kijelentések voltak, amelyek valóban nem is az alperes üzleti tevékenységének ellenőrzésére irányultak, hanem csakis arra, hogy az alperest a cselekmény elkövetésére rábirják. őt abba rosszhiszeműen és szándékosan begrassák (P. IV. 2562/1938.).

A Diana szó a legélénkebb reklámtevékenység és használat esetén sem lehet egy vállalatnak mindenkit kizáró megjelölése: a vállalat kereskedelmi nevévé nem tehető és ennek nem tekintendő. A sóborszeszt és kozmetikai cikkeket előállító felperes már csak a versenytársi minőség hiánya miatt sem kérheti, hogy az alperes az általa árusított ondoláló vasnak Diana megjelöléssel való forgalombahozatlatól eltiltassék. (P. IV. 2284/1938.)

A versenytörvény szerint felléphet az olyan vállalat is, amelynek iparengedélye vagy iparigazolványa nincs, mert ezek a társaság létrejöttének, illetve jogi személyiségének nem érvényességi feltételei. A törvény 30. §-a az üzleti versenynek és oltalmának körét a kereskedelmi és ipartörvény határára túlmenve, mindennemű foglalkozási ágra kiterjesztette és közömbösnek tekintette azt is, hogy az ipari vagy kereskedelmi tevékenység folytatására vonatkozó jogosultság a vállalat tulajdonosát megilleti-e: mert a törvény alkalmazásánál az áruk előállításával vagy forgalombahozatalával, illetve az ipari vagy kereskedelmi szolgáltatások visszsterhes teljesítésével való tényleges foglalkozás az irányadó (P. IV. 2840/1938.).

*

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 95. sz. polgári döntvénye kimondja, hogy a Te. 12. §-ának a *keresetlevél áttételére vonatkozó rendelkezését a fizetési meghagyásos eljárásban* — amennyiben ez az eljárás az adós ellentmondása következtében vagy a Te. 51. §-a szerint perré nem alakul át — *nem lehet alkalmazni*. A jogegységi döntés alapjául szolgáló esetekben a hitelezők az adós elköltözése következtében kérték a fizetési meghagyási eljárás iratainak áttételét, amely kérelmet azután a budapesti kir. törvényszék különböző fellebbezési tanácsai eltérően bírálták el. A jogegységi döntés indokolása abból indul ki, hogy a Te. 12. §-a a keresetlevél beadása magánjogi hatályainak konzerválása végett kívánta lehetővé tenni a peres eljárás iratainak áttételét. Ámde a fizetési meghagyásos eljárás nem peres eljárás és reá az utóbbinak szabályai analógia útján és csak akkor nyerhetnek alkalmazást, ha ezt az illető jogszabály természete megengedi. Az adott esetben azonban ez az előfeltétel nem forog fenn, mert a fizetési meghagyás iránt előterjesztett

kérelem visszautasítása esetében a magánjogi hatályok kérdését külön szakasz, a Pp. 600. §-a szabályozza. Még kevésbé van azonban alap arra, hogy a már kibocsátott fizetési meghagyás hatályában fenntartása mellett tétessenek át az iratok valamely másik bírósághoz.

A kórházi költség és munkamulasztásból származó kár megítélése iránt indított perben hozott elutasító ítélet indokolásában foglalt az a kijelentés, hogy a baleset bekövetkezéseben az alperes gondatlanság nem terheli és az alperes tárgyi felelősség alapján sem marasztalható, nem emelkedik *jogerőre* és nem akadályozza a később indított perben érvényesített életjáradék megítélését. (P. I. 2557/1938.).

A járásbíróság ítélete, amely a pert ott azon a címen szüntette meg, hogy az ügy a törvényszék kizárólagos hatáskörébe tartozik, nem köti a Kúriát abban a tekintetben, van-e helye a pertárgy értékére való tekintet nélkül felülvizsgálatnak (P. II. 2618/1938.). Megegyezik avval az állandó gyakorlattal, amely szerint ítélt dolgot csak az ügy érdemében hozott ítélet teremt, ellenben a pérgátló körülmény tárgyában hozott ítélet nem. (P. IV. 723/1938., JH. 1938. 414.).

Az ügyvédet megillető elsőbbségi jog nem foglalja magában azt a jogosítványt, hogy az ügyvéd az ügyfelének ellenfelét perköltésben marasztaló határozatot a saját nevében perorvoslattal megtámadhassa: az ily perorvoslat hivatalból visszautasítandó (P. VI. 1042/1938.).

Német alperes ellen indított szerzői jogbitorlási perre, amely az anyagi jog szempontjából is a német törvény alá esik, nem alkalmazható a magyar törvény 25. §-a, amely szerint az ilyen igények értékre való tekintet nélkül a kir. törvényszék hatáskörébe tartoznak és ezért az 5.000 pengőt el nem érő követelés tárgyában benyújtott felülvizsgálati kérelem hivatalból visszautasítandó (P. I. 2459/1938.).

A bontóperben a végleges nőtartásdíj felől hozott határozatot a férj perújítással támadja meg oly tények alapján, amelyek a feleség vétkességére vonatkoznak. Ámde ily perújításnak nincs helye, mert a házasság fennállásának kérdésében előterjeszhető perújítás tilalma magában foglalja a vétkesség kérdésében való perújítás kizártságát is: ha ily perújítás megengedhető volna, úgy megtörténhetne, hogy az újonnan foganatosított bizonyítás jogalap nélkülivé tenné a korábbi bontóítéletet. A végleges nőtartási igény pedig a vétkességnek a házassági perben történt eldöntésével szorosan egybefügg. (P. III. 1176/1938.).

Dr. Vági József.